

Безпека дорожнього руху в темну пору доби в умовах воєнного стану: вуличне освітлення, енергетична та дорожня інфраструктура, як проблеми сьогодення, шляхи їх вирішення

Сергій ТАРАБАН, завідувач відділу дослідження
безпеки на транспорті, питань нормування,
стандартизації та метрології

ПЛАНОВІ ТА АВАРІЙНІ ВІДКЛЮЧЕННЯ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ ТА ЇХ ВПЛИВ НА БЕЗПЕКУ ДОРОЖНЬОГО РУХУ

Удари РФ по об'єктам електроенергетики

3 24.02.2022 по 20.02.2023

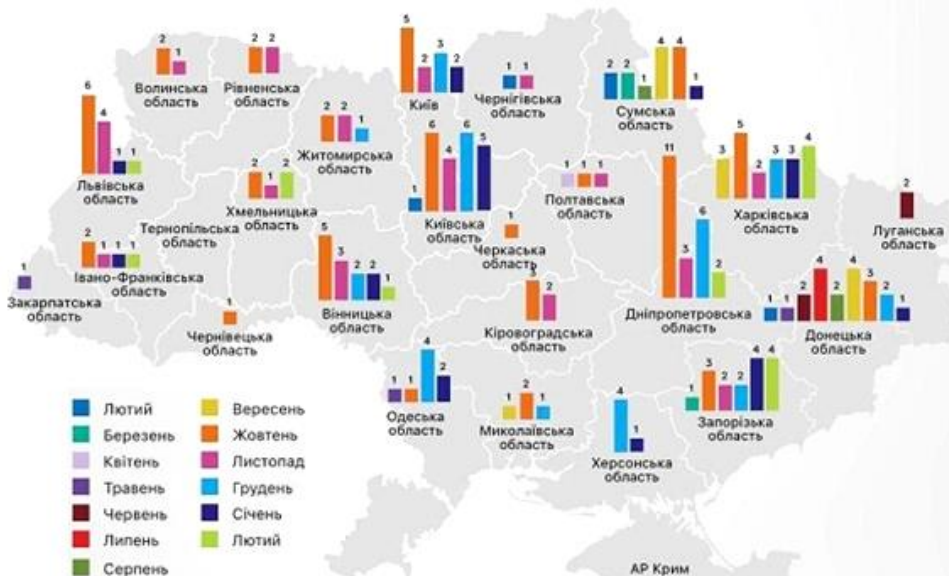
за даними НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ»

02 – 09.2022 р. (за вісім місяців) – 58

10.2022 р. (за один місяць) – 82!

11 – 12.2022 р. (за два місяці) – 72

01 – 02.2023 р. (за два місяці) – 38

Внаслідок відсутності достатнього вуличного освітлення в містах,

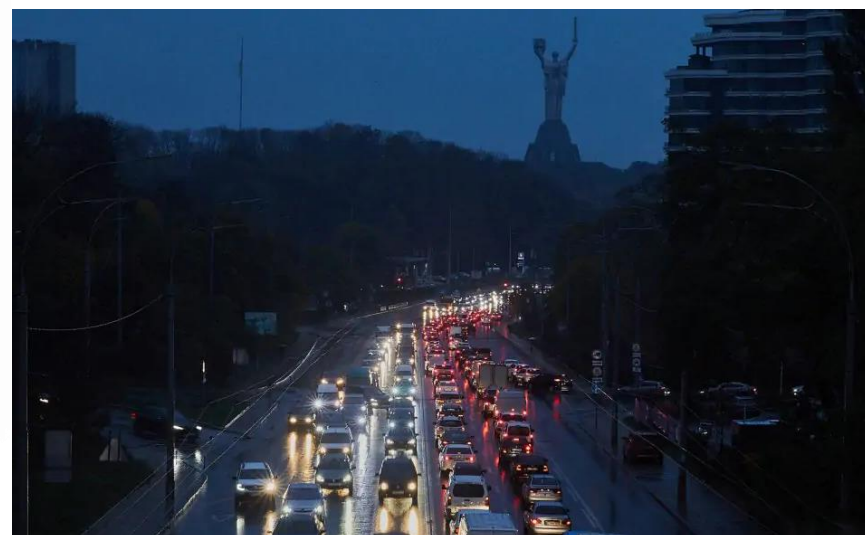
зросла кількість ДТП у темний час доби

протягом 10 – 23.10.2022 р.

загинув 51 пішохід,

38 з них — у темний час доби, що є на 25% більше, ніж за попередні 2 тижні.

за даними Департаменту патрульної поліції

50 % енергетичної інфраструктури

України постраждало від обстрілів

за оприлюдненими даними на Урядовому порталі

04.03.2023 р.

СТАТИСТИКА АВАРІЙНОСТІ В УКРАЇНІ У 2022 РОЦІ

18 628

ДТП з постраждалими

5 284

ДТП (наїзд на пішохода)

28%

2 791

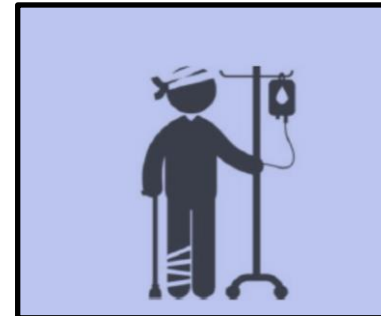
Осіб загинуло

874

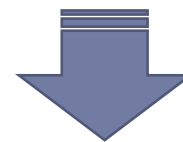
Пішоходів загинуло

31%

23 145

Осіб травмовано

4 799

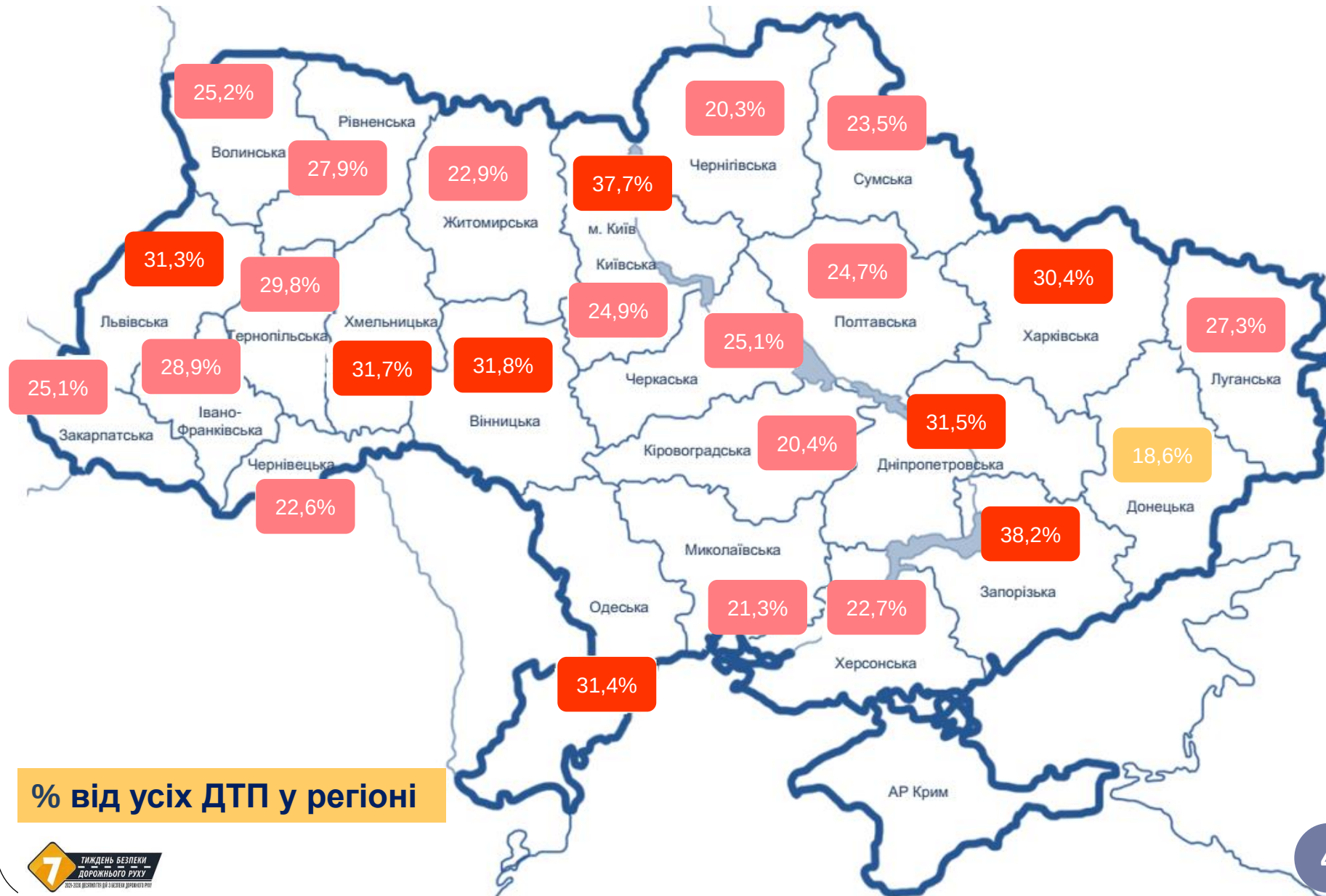
Пішоходів травмовано

21%

За часом скоєння ДТП, інтенсивність припадає на другу половину доби
65% ДТП з постраждалими

Кількість **ДТП, скоєних з вини дітей пішоходів** віком до 18 років, **склала 380 випадків (з постраждалими)**, у яких **22 дітей загинуло** та **459 дітей отримали травми**

ДТП З ЗАГИБЛИМИ ТА/АБО ТРАВМОВАНИМИ ПІШОХОДАМИ У РОЗРІЗІ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ У 2022 РОЦІ

% від усіх ДТП у регіоні

ФАКТОРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА РИЗИК НАСТАННЯ НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ (ДТП) У ТЕМНУ ПОРУ ДОБИ

❑ 3 ТОЧКИ ЗОРУ ПІШОХОДА:

- недотримання Правил дорожнього руху, зокрема в частині, що стосуються обов'язків пішохода;
- **недостатня видимість:**
  - викликана погодою (туман, дощ, хуртовина тощо);
  - невикористання пішоходами світлоповертальних елементів (флікерів) або яскравого одягу;
  - недостатня освітленість вулиць (доріг);
  - викликана іншими явищами.
- тощо.

❑ 3 ТОЧКИ ЗОРУ ВОДІЯ (КЕРУВАННЯ АВТОМОБІЛЕМ):

- недотримання Правил дорожнього руху, зокрема в частині, що стосуються обов'язків водія;
- технічний стан автомобіля;
- втомленість водія;
- **недостатня видимість:**
  - викликана погодою (туман, дощ, хуртовина тощо);
  - невикористання пішоходами світлоповертальних елементів (флікерів) або яскравого одягу;
  - недостатня освітленість вулиць (доріг);
  - викликана іншими явищами.
- тощо.

НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ, ЩО ВРЕГУЛЬОВУЮТЬ ПИТАННЯ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ

- ☐ Закон України «Про дорожній рух»;
- ☐ Закон України «Про автомобільні дороги»;
- ☐ Постанова Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 № 1306 «Про Правила дорожнього руху»;
- ☐ Постанова Кабінету Міністрів України від 30.01.2012 № 137 «Про затвердження Порядку проведення обов'язкового технічного контролю та обсягів перевірки технічного стану транспортних засобів, технічного опису та зразка протоколу перевірки технічного стану транспортного засобу»;
- ☐ Кодекс України про адміністративні правопорушення (зокрема в частині, що стосується відповідальності за порушення правил дорожнього руху);
- ☐ Будівельні норми, національні стандарти, нормативні та технічні документи, які застосовуються в дорожньому господарстві;
- ☐ інші акти законодавства.

СКЛАДОВІ УБЕЗПЕЧЕННЯ РУХУ ПІШОХОДІВ ВУЛИЦЯМИ ТА ДОРОГАМИ

Дорожня інфраструктура

Контроль та
відповідальність

Організація
дорожнього руху

Поведінка учасників
дорожнього руху

Транспортні засоби

ЄВРОПЕЙСЬКА ПРАКТИКА ВИКОРИСТАННЯ ПІШОХОДАМИ СВІТЛОПОВЕРТАЛЬНИХ ЕЛЕМЕНТІВ (ФЛІКЕРІВ)

Використання світлоповертальних елементів (флікерів) дозволяє **знижити травматизм та смертність на дорогах в 6-8 разів**.

Як приклад, використання світлоповертальних елементів дозволило у Норвегії скоротити травматизм серед пішоходів **на 85 % (більше ніж у 6,5 разів)**.

Цікавий факт:

У Великобританії у 2001 році компанією Nationwide було роздано 6 мільйонів аксесуарів, що відбивають світло учням початкових шкіл країни.

Як результат – протягом наступного року **число ДТП за участю дітей цього віку знизилося на 26%**, що мало великий суспільний резонанс.

У законодавстві європейських країн (зокрема таких, як Норвегія, Великобританія, Фінляндія, Литва, та ін.), визначені норми щодо обов'язкового використання пішоходами флікерів в темну пору доби.

ВИДИМІСТЬ ПІШОХОДІВ ЗІ СВІТЛОПОВЕРТАЛЬНИМИ ЕЛЕМЕНТАМИ НА ОДЯЗІ У ТЕМНУ ПОРУ ДОБИ

15 метрів

Пішохід зі світлоповертальними елементами (накладками) на одязі

Ближнє світло фар

25 метрів

Пішохід з дитиною зі світлоповертальними елементами (накладками) на одязі

Ближнє світло фар

50 метрів

Пішохід з дитиною зі світлоповертальними елементами (накладками) на одязі та в жилеті

Ближнє світло фар

ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ ЗАСОБІВ УБЕЗПЕЧЕННЯ РУХУ ПІШОХОДІВ (SMART CROSSWALK SYSTEM)

Основні елементи системи (автономного освітлення на пішохідних переходах з датчиками руху):

- світильники (LightStar);
- давачі руху;
- кнопка активації;
- сонячні панелі;
- контролер (із резервною батареєю);
- світлодіодна (led) підсвітка попереджувальних знаків.

Застосування технології дозволяє:

- підвищити рівень безпеки пішоходів та водіїв;
- забезпечити значної економії використання електроенергії *(за рахунок низького енергоспоживання світлодіодних ламп та використання відновлюваних джерел енергії)*.

За різними оцінками застосування подібних технологій (позначення пішохідних переходів) **ДОЗВОЛЯЄ ЗНИЗИТИ КІЛЬКІСТЬ НАЇЗДІВ НА ПІШОХОДІВ БІЛЬШЕ НІЖ НА 30-40%.**

ПРИКЛАДИ ПІШОХІДНИХ ПЕРЕХОДІВ (ЗОКРЕМА, SMART CROSSWALK SYSTEM)

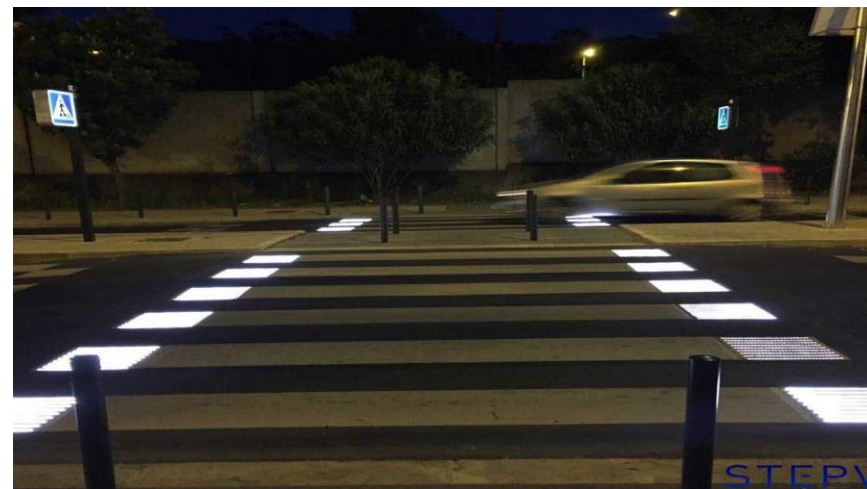
Пішохідний перехід з додатковою світловою індикацією на перехресті вул. Васильківської з просп. Академіка Глушкова (Київ, Україна)

Пішохідний перехід з ліхтарем, оснащеним інтелектуальними датчиками, що виявляють пішохода, який наближається (Фінляндія)

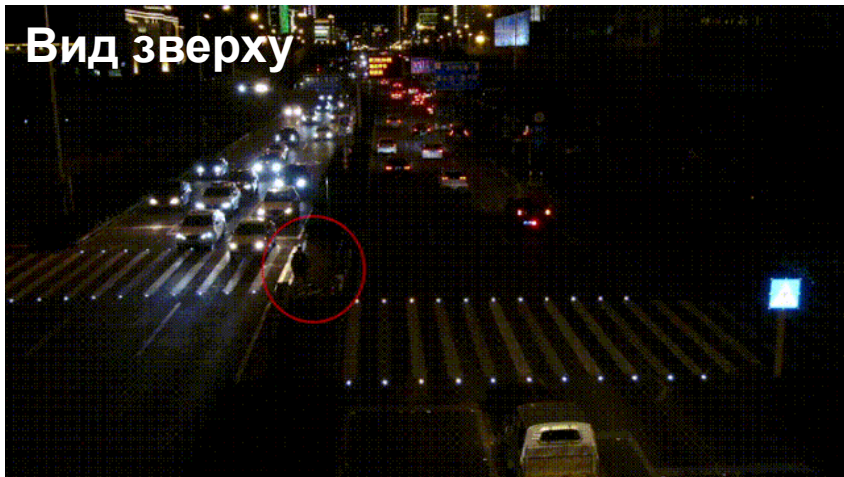
Пішохідний перехід з датчиками тиску, вмонтованими в «зебру», «впізнають» наближення людей, забезпечують вмикання світлодіодних ламп, розташованих на знаках та дорожній розмітці (Таррагона, Іспанія),

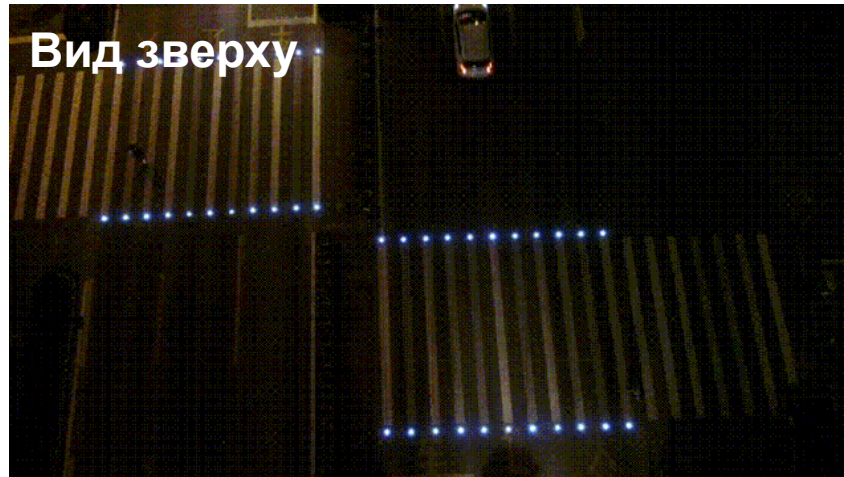
Пішохідний перехід з датчиками тиску (Лісабон, Португалія)

ПРИКЛАДИ ЗАСТОСУВАННЯ (SMART CROSSWALK SYSTEM)

Вид зверху

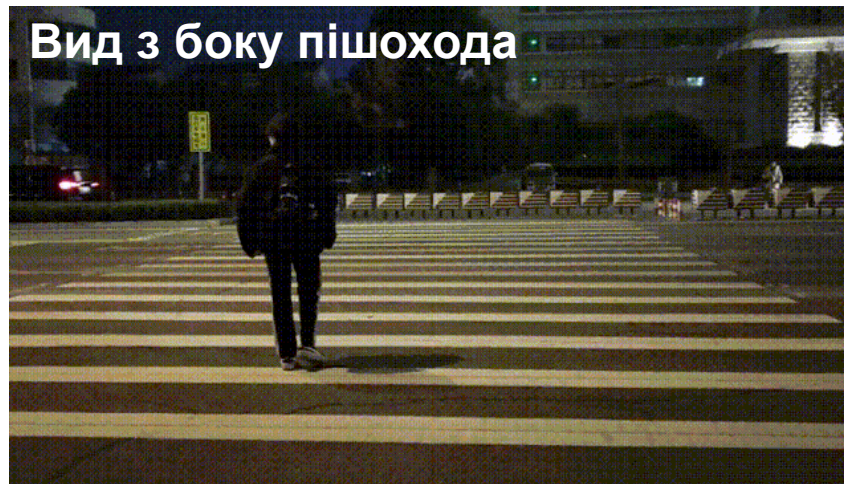
Вид зверху

Вид з місця водія

Вид з боку пішохода

візуалізація застосування Smart Crosswalk System:

<https://www.ellumin.com/news/ellumin-intelligent-pedestrian-system/>

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

- Головною запорукою безпеки дорожнього руху є неухильне дотримання правил дорожнього руху усіма учасниками цього процесу (пішоходами, водіями, велосипедистами).
- Дорожня інфраструктура повинна відповідати викликам сьогодення з урахуванням сучасних (передових) технологій та світових практик.
- Забезпечити проведення широкої агітаційної та роз'яснювальної кампанії щодо застосування в темну пору доби світлоповертальних елементів (флікерів), ліхтариків або одягу світлого кольору пішоходами.
- МВС, Мінінфраструктури спільно з місцевими державними адміністраціями, підприємствами та організаціями рекомендувати розробити програми впровадження систем автономного освітлення на пішохідних переходах з датчиками руху (зокрема, на нерегульованих пішохідних переходах у місцях з підвищеною небезпекою здійснення ДТП).

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!